

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in 1/2, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrahtuje še 1/2 gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Zgodopisna razlaga o Slavjanskim shodu.

(Konec.)

Dne 31. Veliktravna začeli so se prejemati in zapisavati udje in kakor hitro jih je dovoljno število bilo, so se še tisti dan predsedniki izvoljili. Vsak odbor si je izbral predsednika, njegga namestnika in pa pisarja. Predsedniki so bili: v zboru jugoslavjanskim Pavel Stamatovič, protopresbyter v Novim Sadu; v polskim zboru Korl Libelt, v zboru českoslavjanskim Pavel Šafarik. Vsak zbor ali odsek je izvolil iz svoje srede 16 oseb za ude velikiga odbora pri slavjanskim shodu, eniga pisarja in njegoviga namestnika. Ti zbori so se v pervič sošli rano dne 1. Rožnika v českim museum. Ta dan so se opravljale samo pripravne reči, po tem se je veliki odbor v polnim številu podal k deželnim predsedniku, grofu Leo Thunu, oznanit mu, de se bode drugi dan slavjanski shod pričel (odperl). Ravno tako se je predstavil veliki odbor knezu Jožefu Lobkovicu višjemu velitelju narodne Pražke straže. Popoldne se je sošel zopet veliki odbor k volitvi starašine (staroste) slavjanskiga shoda iz 3 kandidatov. Zvolen je z enoglasnim klicam Franc Palacky, českih stanov zgodopisec; druga kandidata Stanko Vraz in knez Juri Lubomirski so imenovani podstarosta. Starosta, namestnika in pisarji so imenovani: mali odbor.

Dne 2. Rožnika se je prva seja slavno in očitno pričela na otoku Sofinskim.

Rano pred deveto uro so se podali udje iz českiego museuma v cerkev Tynskiga, kjer je duhovnik Vaclav Štule primerno molitev rekel, in zdelo se je, de duh slavjanskih apostelnov (Cirila in Metoda) prešine misli izbranih, in lica mož in starčikov so polile solze novih občutlejev, ki so v tem doslej v historii Slavjanstva edinim zbiraljšu ganili vsih serca. Iz božje veže so šli v veliko sobo Sofinsko; kjer je bil zbor deržan vpričo mnogo poslušavcov, katerim so se listki razdajali, de bi se prostor preveč ne napolnil. Soba je bila veličastno okinčana z znamnji in banderi (zastavami) vseh slavjanskih narodov v Austrii, med katerim se je v sredi vihale černorumenno bandero cesarsko. Oseki so sedeli razdeljeni eden od drugiga.

Ker je bil grof Matia Thun zbolel, je pričel sejo njegov namestnik vitez iz Neuberka, z kratkimi besedami pozdravlja nove goste v poglavitnim českim mestu, ter je napovedal, de je slavjanski shod vstanovljen. Po tem je z pripravnim odborom, čigar služba je končana bila, odstopil, in mesto starašinu Palackim in malim odboru prepustil. Palacky je govoril z važnimi besedami o namenu celiga shoda. Pisarji so prebrali imena predpostavljenih in družih udov, red opravili in predpis predmetov za pretresanje. Število udov je zneslo v jugoslavjanskim odseku 42, v polskim 61 in v českoslavjanskim 237, skupaj tedej 340 oseb.

Po tem so se govori pričeli. Predmet njih je bil splošen, razjasnenje poglavitnih misel, ki so bile podlaga slavjanskiga shoda, razloženje narvišjih potreb slavjanskih narodov, razodenje pravil ali vodil, katerih se Slavjani deržati hočejo.

De bi se kaki sklep za sklep celiga shoda deržati mogel, je bilo odločeno, de morejo k njemu vsi trije odseki pristopiti, ki so posebej svoje seje (sednice) ali pomenke deržali. Kar

koli se je ravnalo ali v odsekih ali pa v očitnih skupnih sejah, se je godilo v stavjanskih narečjih, zatorej se že samo na sebi razumi, de so tu le iz zavisti izvirajoče obrekovanja naših protivnikov, kakor de bi se bilo moglo pri nemškem jeziku pomoči iskati, ker en narod družiga razumel ni.

Posvetovanje se je ravnalo po predpisu (programu), ki je iz 5 delov obstal in sicer: o razmeri avstrijskih Slavjanov med seboj; o razmeri med Slavjani in drugimi avstrijskimi narodi; o razmeri med avstrijskimi in zunanjnimi Slavjani; o razmeri med avstrijskimi Slavjani in evropskimi narodi, in zadnič o načinu (viži), sklepam slavjanskiga shoda veljavnost zadobiti. —

Imenovani program je predložil zastran perviga člena, de bi avstrijski Slavjani sklenili družtvo za skupno obrano ustavne svobode in narodnih pravic, gledč na druge avstrijske narode pa, de bi se avstrijsko Cesarstvo ko federativna to je zvezna deržava osnovalo na podlagi enakih pravic za vse narode.

Kar se razmere politiške neavstrijskih Slavjanov tiče, je program priporočil samo de bi se goreče sočutje z njihovim osodami izreklo, v literarnim obziru je bilo predloženo razširjanje slavjanske vzajemnosti z učenjem slavjanskih jezikov na višjih učilnicah vseh slavjanskih dežel, z zbiraljši slavjanskih učenih mož i. t. d. Gledč na razmere k evropskim narodom je predpis obrnil pogled na ravnanje zbora frankobrodskiga in predložen je protest proti njegovim sklepam, kolikor bi višjo oblast (suverenitet) avstrijskiga cesarja zmanjšati vtegnili. Zastran izpeljave sklepov slavjanskiga shoda, je bil shod po besedah programa samo privatna družba; zatorej je bilo nasvetvano, vse sklepe nj. v. Cesarju po lastnim odborstvu razodeti.

Českoslavjanski odsek je prvi člen predpisa tako izrekel: „Zbrani poslanci slavjanskih občin in narodov v Cesarstvu avstrijskim, pridjavši tudi dežele ogerske krome, stopijo na podlagi ustavnih svobod v družtvo za brambo svoje narodnosti v popolnim pomenu te besede tam, ker pravice narodnosti že vživajo; in za pridoblenje teh pravic, kjer jih dosihmal še nemajo. V ta namen se hočejo poslužiti vseh pomoglejev, ktere družtvo po postavi osnovano za brambo prirojnih pravic proti zatiravcam primora.“

Med tim pak je Korl Libelt drugi predlog storil, de bi se opravila slavjanskiga shoda hitreje dogotovile; obseg tega predloga (ali programa) je bil sledeči: 1) de bi se spisal manifest (razglas) na evropske narode zastran namena Slavjanov; 2) adresa ali prošnja na nj. v. Cesarja, ki bi obsegla želje avstrijskih Slavjanov; 3) de bi se napravila zveza slavjanskih narodov, in poiskali pomočki za dosego tega namena. Seja velikiga odbora 5. Rožnika je poterdila ta Libeltov predlog in izročene so vse trinaloge lastnim odborom, ki so se iz vseh treh odsekov sestavili.

Manifest na narode evropske je bil zložen od diplomatičkiga odbora in zlasti po mislih Zacha, Liebelta, Bakunina in Palackiga. (Glej „Slovenija“ list 4. in 5.)

Prošnja na Nj. V. Cesarja je bila od posebniga odbora načertana, vendar še ne popolno izdelana.

Treti predmet sprejetiga predloga, to je zjedinenje avstrijskih Slavjanov za pridoblenje in obvarovanje narodnih pravic se ni doveršil. Nekoliko predlogov je bilo sicer shodu podano; ali shod jih poterdil ni. Knez Lubomirski je svetval de bi se samo avstrijski Slavjani sklenili v skupno brambo ustavnih svobod, v vzajemno povzdigo narodnosti; postavi se za to posebni odbor, ki je 12. Rožnika svoj predlog izdelal; ali več se ni pretresati mogel. Govorjenje je bilo v njem o slavjanskim družtvu, ki bi slavjanski časopis izdajalo, slavjansko biblioteko napravilo, slavjansko akademio znanstev osnovalo i. t. d. Ali ta predlog se je za voljo poznejših žalostnih dogodov v Pragi zgubil.

Dne 10. Rožnika zvečer je deržana bila v čast slavjanskih gostov slavna beseda slavjanska v Sofinski sobi. Drugi dan na binkuštno nedeljo so se vsi trije odseki zderžali vsega dela. Ob 11 je bral vpričo udov slavjanskiga shoda in velike množice Pražanov duhovnik Gregor Ginilevič, korar Lvovski zjedinjene gerske cerkve sveto mašo v slavjanskim jeziku, kakor je en teden pred bral mašo slavjansko po redu gerske ne zjedinjene cerkve Pavel Stamatovič, protopresbyter Novosadski.

Dne 12. Rožnika je bilo malo udov v seji, in ker se sosebno Jugoslavjanam mudilo, domu iti, je bilo sklenjeno, zadno sejo (sednico) 14. Rožnika imeti, z tem dogovorom so se malo pred poldnem razšli; in koj po tem vstane žalostni nemir in poboj v Pragu, s katerim sicer slavjanski shod nič opraviti ni imel; ki je pa vendar njegovo ravnanje in doveršenje zaderžal in zmotil. Mnogo udov je med tim odšlo iz Prage, posebno veči del poslancov polskih, hervaških in serbskih, katerim je iz neznanih uzrokov od komandanta narodne straže, kneza Lobkovica zavkazano bilo, de naj Prago zapuste, kar so 13. Rožnika storiti mogli. Še enkrat sošli so se odseki v malim številu rano dne 26. Rožnika, de bi svoje dela dogotovili; ali zvečer se je boj zopet začel, in razglašena obseda Prage je branila, se dalej shajati. Zatorej so udi razglasili, de je slavjanski shod za boljši čas odložen, de bi se takrat dokončalo, kar se sedaj ni moglo. —

Vendar slavjanski shod se ni razšel brez važnih nasledkov. Narodi slavjanski v avstrijski deržavi, doslej razdrobljeni, so se pervikrat, bi rekel, osebno spoznali, so spoznali, de so enake njih potrebe, enaki konci in nameni in so se porazumeli zastran pomočkov, kateri jih pred ali pozneje k zaželjenimu koncu, vživanja enakih pravic z drugimi narodi, in svobodne raznove svoje narodnosti pripeljati morajo. Idea vzajemnosti slavjanske dosihmal le v duši posamesnih zvestih sinov velikiga naroda rejena, se je tukej pervikrat vtropila v veličastnim zbiraljšu poslancov iz vseh rodov, in se je vkrepila in vterdila z približanjem brata k bratu, in ona mora, naj pride kar koli hoče lepi sad roditi. (Po praž. nov.)

O razširjanju znanosti postav (zakonov) na deželi.

Kakor sledna družba le toliko v svoji celosti ostane in svoj namen doseči zamore, kolikor nje udi red in pravila derže; ravno tako bi tudi deržava (Staat), ko družba med vsemi nar veči in nar imenitniši, osnovana v brambo

Austrijsko Cesarstvo.

Dunaj.

Sporočila iz Inšpruka od 15. t. m. ozna-
nijo, da je Nj. veličanstvo cesar z drugim udi
presvitle cesarske hiše pri dobrim zdravju.

K. 22. Malisrpana. Danas ob 10. uri
dopoldne so se sošli vsi udi državni-
ga zbora v zbornici, odločiti odborstvo (deputacio), ki
so se po tem k njeg. vis. nadvojvodu name-
stniku podali, da bi ga spremili v zbornico. Ob
12 uri je prišel nadvojvoda Joan, oblečen ko
general, spremljen od ministerstva in general-
stva, v zbornico, kjer je bil od predsednika,
rednikov in deputacije sprejet, in stopivši pred
prestol je prebral s krepkim glasom naslednji
prestolni nagovor (Thronrede):

„Od njeg. veličanstva, narmilostljivšiga u-
stavni-
ga Cesarja pooblasten, ustavo dajavni
zbor pričeti (odpreti), izpolnim to veselo dolž-
nost, in pozdravim iz celiga serca Vas, go-
spodi moji, ki ste poklicani, veliko delo pre-
rojenja domovine doveršiti. Vterjenje zadoble-
ne svobode za nas in naša prihodnost tirja,
de vi odkrito, samostalno in zjedinjeno delate
pri odločbi ustave.

Vse narodnosti austrijskiga cesar-
stva sercu nj. Veličanstva enako blizo stojé.
V njih svobodnim pobratenju, v popolni ena-
kosti pravic, kakor tudi v ozki zvezi z Nemci
najdejo vsi interesi terdno podlago (občno ve-
selje v zbornici).

Z žalostjo polne serce nj. veličanstva, de
se ni mogel pokazati celi blagoslov v popolni
meri, kateriga svobodne naprave, ako se modro
vživajo, navadno narodam prinašajo. Nj. ve-
ličanstvo se vdeleži z živim sočutjem pri vseh
stiskah Svojih ljudstev. Kar se vtiče ogerske
in pridjanih deželá, upati je od pravičnosti njih-
nih žlahnodušnih narodov, de se bodo sedajni
prepiri zadovoljno poravnali.

Vojska na Laškim se ne pelja proti svo-
bodi italijanskih narodov, temoč ima važni na-
men, pri popolnim ohranjenju narodnosti čast
austrijskiga orožja zoper italijanske države
obdržati in nar imenitniši državne interese
obvarovati.

Ker blagovoljni poskus nesrečni razpor
mirno poravnati nič izdal ni, leži na naši hra-
bri armadi, častni mir si pridojevati.

Prijateljske zveze Austrije z vsemi drugimi
državami se niso premenile. Tudi je prija-
telska razmera do Španskiga kralja čez dolgo
časa zopet vstanovljena.

Zavoljo poprejšniga ravnanja z denarji in
zavoljo zadnih nenavadnih dogodeb se denar-
stvo države v takim stanu znajde, ki posebne
naredbe tirja, in ki bode koj ministerstvo pri-
silil, potrebne plane in načerte z vsemi zka-
zami predložiti. V poklicu narodovih name-
stnikov k posvetovanju čez občne interese leži
nar gotoviši poroštvo dušniga in materialniga
razvitja (Entwicklung) države.

Nj. veličanstvo sporoči Vam, gospodi moji,
in celimu narodu svoj cesarski pozdrav in Vam
svojo priserčno blagovoljnost zagotovi.

Ustavo-dajavni zbor je pričét.

Na to je predsednik Dr. Schmitt tako le
odgovoril:

Cesarska visokost! v imenu državni-
ga zbora se spodobno zahvalim Vaši c.k. vis. ko
namestniku nj. Vel. našiga ustavniga Cesarja
za svečano začetje perviga austrijskiga
ustavo dajavniga zbora.

Ljudstvo se samo sebe zaveda, zadeva se
pervikrat z svobodnim privoljenjem dedinske
cesarske rodovine. V imenu naroda se goreče
zahvalim nj. Velič. ljubljenimu Cesarju Ferdi-
nandu, dobrotljivimu za privoljenje narodu
dano, de si sam svobodno ustavo vstvari.

Po silnim glasu časa tirjana preuredba
zadobila je danas od Vaše c. Visokosti polni
blagoslov postavnosti. V resnici smo po bese-
dah V. c. Vis. poklicani, veliko delo prerorenja
očestva izpolniti. Svečano djanje (obhajanje)
današniga dne je poročenje ustavniga prestola

z svobodnim ljudstvom. Vsegamogočni naj
blagoslovi zavezo in njeni sad.

V ti zavezi smo dolžni in obljubimo terdno
zvestobo ustavnimu prestolu.

Ako ravno nam je žal, nj. v. ljubleniga
Cesarja pri prevažnim djanju pogrešati, ven-
dar za srečno znamenje deržimo, de nam nj.
Velič. namestuje ud cesarske rodovine, ki je
pervi svobodo v djanju pokazal, ki je svobodo
ljubil in zaupanje naroda imel, ko se naše nade
narodne svobode niso zbudene bile. Vam storim
v imenu zbornikov svečano obljubo, svojo dolž-
nost po svoji nar bolji moči in duhu od na-
roda zadobleniga poslanstva vestno izpolniti.

Bratstvo bodi moč, ki bo pri modrim rav-
nanju vse zadržke premagala in nas do bla-
goslova pripeljala, ki ga V. c. v. ko sad svo-
bodnih naprav ljudstvu predstavlja. Blagor nj.
Velič. našimu ustavnimu Cesarju! Blagor naši
ustavni cesarski rodovini! Blagor ljublenimu,
žlahtnimu, nemškemu princu nadvojvodu
Joanu! Blagor temu, kar je njegovimu sercu
nardražji! Blagor svobodnimu austrijskimu
ljudstvu! Blagor austrijskimu orožju, čast
našim junaškim bratom, ki ga nosijo!

Na to se je nj. c. visok. zopet slavno spre-
mljen na cesarski dvor podal. Strel 101 štu-
kov je oznanil Dunaju in celimu Cesarstvu to
za Austrio prevažno dogodbo. Ponedelik bo
perva seja (sednica) državni-
ga zbora.

* Novo ministerstvo je nasledni program
(napoved) izdalo:

V nar težaji dobi našiga mladiga, svobod-
niga državni-
ga življenja prevzame minister-
stvo vikši opravištvost in za svojo dolžnost
derži, odkrito in terdno vodila zaznamvati, ki
jih djanju svojim predpisovalo bode.

Ono hoče stanovitno vterjenje vstavno—
narodniga Cesarstva, na podlagi postavno raz-
odeje vesoljne volje, ker je prepričano, de
vlada ni krepka dokler v narodu ne korení;
in drugači ni mogoče državo v vedni razsnovi
obdržati. —

Po svojih mislih, de se želje in potrebe
očestva sosebno v vterjenju zadoblene svobode
zjedinijo, ministerstvo se nadja, de bode, operto
na zaupanje in pomoč vsih prijatlov postavniga
napredovanja, zamoglo pravice naroda in pre-
stola zoper vse napade braniti.

Za vkrepiti svobodo mora vladarstvo samo
krepko biti. Ministerstvo bode z vsemi pra-
vičnimi željami ljudstva eno pot hodilo; zraven
pa tudi z nar večji terdnostjo izreče, de si ni-
kakor kaj siloma vzeti ne bo dalo, kar bi po
njegovim prepričanju svobodi in občnim pridu
zoperno bilo, spozna pa za narsvetejši dolžnost,
skerbno prevdarjati očitno (narodovo) mnenje
(Meinung.)

Ministerstvo popolnoma spozna potrebe,
dobrotam ustavne svobode v vsih deželah na
enkrat veljavnost dati, in med njegovimi per-
vimi deli bo to, vse v ta namen potrebne na-
redbe jako vpeljati.

Ravno tako je ministerstvo popolnoma pre-
pričano, de mora Austria, ko pomejna straža
evropejske omikanosti proti jutru, velika, silna
in v edinosti ostati. De bi se pa ideja velikosti
in edinosti austrijske, z popolnim poroštvom
državljanske in narodne svobode, resnično v
življenje vpeljala, mora ministerstvo ne samo
politiške temuč tudi opravištske poprave (Re-
form) začeti. —

Z živo željo, de bi za naprej poštna od-
kritost vladala in tako vse nezaupnost med ljud-
stvom in vladarstvom se pregnala, bode vla-
darstvo za to skerbelo, de bode v vseh naro-
dnih zadevah posamesnih deželá popolna ne-
pristrana (unparteiisch) očitnost se vpeljala.
Ministerstvo misli, de se veliki namen in konec,
za katerim si vesoljno očestvo po svojim pre-
rojenju prizadeva, kakor tudi ozka zveza z
Nemci le doseči in zagotoviti zamore, ako
se popolna enakopravnost vseh narodnost v
državi izreče.

Po teh vodilih se ravna se zanaša mi-
nisterstvo na zadovoljnost državni-
ga zbora.

življenja in premoženja vseh državljanov,
sama na sebi koj razpadla, ako bi svak tel,
kakor se mu zljubi, postave prelomiti in pre-
stopiti. Dolžnost, deržati postave te države,
h kateri kdo sliši, je silno potrebna. Kdor pak
hoče ti dolžnosti zadostiti, mora te postave,
ktere njega po stanu in poklicu njegovim za-
devajo, dovoljno znati, de bi vedel, kaj ima
storiti in kaj opustiti. Iz tega izvira iz ene
strane dolžnost vsakimu državljani (Staats-
bürger, kakor deželan od dežele) de bi si sam
oskerbel znanje postav, ki mu je treba, iz
druge strane mora pa tudi državi na tem le-
žati, de bi se vsakterimu priložnost ponudila,
potrebne postave zvediti.

Kar se vtiče države, je vsakimu znano,
de se oestro od sleherniga državljana terjá,
de postave ve, in de se nihče izgovarjati ne
sme, če ravno bi tudi resnico govoril, de ni
vedel, de je to ali uno po postavi zapovedano
ali prepovedano. V ti reči govori §. 2. občnih
bukev državljanskih postav: „Kakor hitro je
kaka postava spodobno razglašena, ne more
se nihče z tem izgovarjati, de je zvedel nič.“
Ni dvombe, de je to pravilo (Regel) k obder-
žanju postavniga reda potrebno; zakaj veliko
pomešanje bi iz tega vstalo, in hudobnežem
vsaciga plemena bi se očitna priložnost dala
izgovarjati se ali z resnično ali zmišljeno ne-
vednostjo. Ali vendar to pravilo je v imeno-
vanim §. izrečeno le kakor nasledik spodob-
niga, primerniga razglasenja, ali oznanila
postav. Z tem oznanilam ima vsakimu dana
biti zmožnost, sebi potrebno znanost postav
zadobiti, zakaj drugači ga one vezati ne mo-
rejo. Kaj mora tedej država storiti? Dve reči
se potrebni kažete:

a) postava mora sama na sebi državljani
razumljiva biti;

b) način njeniga očitniga razglasenja mora
tak biti, de zamore vsak, komur je mar, njeni
obseg (Inhalt) zvediti.

Kar se perviga vtiče, je jasno, de morajo
se Slavjanam postave v slavjanskim jeziku
dajati, in dokler se bodo postave iz nemškiga
prestavljalé, mora biti prevod ne samo v smislu
(Sinn) zvest, temuč tudi v duhu slavjanskiga
jezika.

Vendar ako se Slavjanam v resnici enaka
pravica podeljiti hoče, in to, če Bog da, si
Slavjani bodo pridobiti znali, se njim ne bo-
do prestavljane, temuč izvirne (original)
slavjanske postave dajati.

Navadno se postave oznanjujejo z listi, ki
se na očitnih (javnih) krajih nabijajo, in po
novicah. Oba načina sta dobra za poglavitne
in druge deželne veči mesta. Druga pa je na
deželi v manjših mestih in v vasch. Novice
ne bere vsak, obhodni (circularni) listi pri-
dejo le k uradnikom, in ti tudi le za-se no-
vice derže. Drugim ljudem ostaja skorej čisto
skrito, kar je v postavah noviga ali prena-
reniga. Je treba tedej pripravnih sredstev, de
bi tudi prosto ljudstvo postave zvedilo; in to
bi vtegnilo biti, ako bi vsaka občina ali sosa-
ska na deželi sama za-se si novice, v kterih
se postave in druge uradne (gosposkine) na-
redbe oznanjujejo, deržala. Te novice bi mogle
hraniti se ali pri domačim duhovnu, ali pri žu-
panu, učitelju ali drugim poštenim človeku,
tako de bi vsak, kakor in kador mu je pri-
ležno, lahko do njih prišel. Ravno tako bi
pametno bilo, če bi se v nedeljah in praznikih,
ko se po službi božji sosedi skupej shajajo in
o tem in unim se pomenjavajo, uradne novice,
sosebno pa na svitlo dane postave in zapovedi
očitno prebirale. Tako bi se doseglá z ene
strani namemba vladarstva, vsako novo po-
stavo primerno oznaniti, z druge strani pak
bi se državljani soznali s tim, kar jim je
storiti, in bi se obvarovali pred škodo in kaz-
nijo zastran ne spočenih postav, brez omeniti
druzih dobičkov, ki bi iz branja časopisov iz-
hajali.

(Po Pražk. nov.)

V šesti pripravljajoči seji državni zbor 18. dan t. m. so bili nekateri opomnili, da bi se volitve v Pragi, ker se zavoljo obsede svobodno zgoditi niso mogle, overgle; vendar ta predlog ni bil prejet.

Ker se je pokazalo, da je že 202 zbornikov pričujočih, katerih volitve so za dobre spoznane bile, je namestnik predsednikov Weis državni zbor za ustanovljen napovedal. Po §. 6. opravi redni bi se bil berž predsednik zvoliti imel, vendar je bila od večine (10 glasov) volitev predsednika še odložena.

V 7. seji 19. t. m. je bilo razloženo, da je češki poslanec Rieger poprejšni dan od nekoliko potepuhov zasramvan bil, ki so mu očitali, kakor da bi on vzrok bil, da se državni zbor še ne prične. Minister Bach obljubi primerno postavo za obrambo zbornikov predložiti.

V 8. seji 20. je prišla na versta volitev predsednika njegovih namestnikov in drugih častnikov. Za predsednika je izbran Dr. Franc Schmitt iz Dunaja z 259 glasi (od 289). Pervi njegov namestnik je bil izvoljen Dr. Štrobach iz Prage in drugi Hagenauer iz Tersta. Vsi trije so s lepimi nagovori svojo službo prevzeli, posebnost pa je Dr. Štrobach omenil veselje okolice, da se je zbor zjedini zastran raznih narodnosti, in zlasti v njegovi volitvi slavjanstvo spoznal in počastil. Za pismenike ali tajnike so izbrani: Streit, Ulepič, Wieser, Hauschild, Zwicke, Kobučovsky. —

Po ministerialnim načrtu novih postav za očitne austrijske šole bi se v latinskih ali gimnazialnih šolah učilo: Vera, jezikoslovje in sicer latinski in grški jezik, daleč materni jezik in pismenstvo in zgodovina domovine, in ako je potreba še drugi deželni jezik; petje, telesna vaja i. t. d.

Slovenske dežele.

* Modro, belo in rdečo barvo! Rad bi vedil, kdo je oskerbno svetovavstvo ljubljanske narodne straže spodbodil, se v Beč obrniti zavoljo rumene barve? Ne stoji očitno in vsakomu razumljivo v patentu od leta 1836, da naše barve so: modra, bela in rdeča? Ako je pa to očitno in brez dvombe, zakaj ministerstvo, katero ima toliko opraviti, v takimi rečmi nadlegovati? Ko so se goreči Slovenci začeli za narodnost potegovati, so jim nemškutarji (kaj rumeno pomeni vsaki ve) vpili: kaj zdaj s takimi rečmi vlado nadlegovati, zdaj je treba mir opirati, in zložni biti. De je pa to bolj imenitno, kot narodnost, da namesto srebernega rumeno nosijo, to oskerbno svetovavstvo ljubljanske narodne straže še ni skazalo.

Žalostno pa je, da se pusté ljubljanski Slovenci, to je mestnjani, od vsakiga nemškutarja za nos voditi. Oni več tistim verjamejo, ki hočejo njih in domovino ptujcam izdati, kakor tistim, ki se za prid in blagor ne samo Ljubljane ampak cele slovenske domovine poganjajo. Naj pogledajo, kako nemškutarji plajš po vetru obračajo, mi Slovenci pa nikdar od našiga namena ne bodemo odstopili, če se nam vsa peklenska moč nasproti stavi, — nas zna pogubiti, ali nikdar odverniti.

Jaz odkritoserčno povem, da meni in mnogim mojih znancov in prijateljev rumeno ne dopade, da bodemo zmirej belo nosili, zato, ker imajo belo kakor mi tudi vsi drugi Slavjani; naše serca pa našim slavjanskim bratam Austrie bot nasproti bijejo, kot Nemcam zvonaj Austrije, kateri hočejo Austrijo oslabiti in razkrušiti. Semraje.

V sedmi seji državni zbor na Dunaju (19. t. m.) je omenil zbornik Tromler, da bi volitev Smrekarja, poročnika iz dolnjega štajerja, vtegnila krivična bita zavoljo podkupljenja in da bi se ne poterčila, dokler se ta reč ne razjasne in po gosposki ne preiše. To je bilo tudi sklenjeno. Ako se Smrekarjeva volitev tudi overže, štajarskim Slovincem gotovo žal ne bode, ker se Dr. Smrekar ne obnaša na Dunaju ko Slovincem, ampak kakor terdi Teutonci.

* V eni kavarni se je gospod N... (zdej ga še nočem imenovati) pustil slišati: „Jaz ne morem zapopasti, kako zamore vlada tukaj dopustiti, da se v gledališu Slavjansko igra.“ De taciga ne razumi, mora biti v resnici pamet neumca! —

Hervaska in slavonska dežela.

Varazdin 6. t. m. Graničari, ki našo tihotno mesto oživijo, se množijo in se vstopujejo poleg Drave. Avstrijski Jugoslavjani so zdaj edina podpora rodovine Habsburške v njenih stiskah, če bi ravno se pest Nemcov, ki v Austriji prebivajo, teli med druge Nemce pozgubiti (aufgehen), kateri tako hrabrimu narodu, kakor so Jugoslavjani, se staviti ne bodo mogli. Kdor tega ni vedil, naj ilirske časopise bere, tu vidil bo, kako plemstvo in duhovenstvo radovoljno darove prinaša na darilnik domovine. (A. B. z. W. Z.)

Iz Senja (Zengg) 11. t. m. Včeraj so prišli hrabri vojaki, ki so se iz laške terdnjave „Peschiera“ čez Ancono na 9 kupčijskih ladjah prepeljali, namreč 1. bataljon Otočanskiga in 2. stotni (kompanii) Sluinskiga regimenta, okoli 90 kanonirjev i. t. d. Svoje junaške graničarje je verli komandant major Ettingshausen na velikim tergu vpričo velike množice, preden jih je domu razpustil, tako le v hervaskim jeziku nagovoril: „Junaci! Pred ločitvijo se vam moram še zahvaliti za zvestobo in serčnost, s katero ste prenesli našo težko naljubljo. Velika žalost je za nas vse, da se nismo mogli v Peschieri držati še nekatere dni, zakaj naš vodja se je že bližal, nas osvoboditi, in je bil že razdjal nekoliko sovražnikov. Tode brez hrane bi bili mogli do tistih mal vsi konec storiti, in bi vendar terdnjave obdržali ne bili. Zato je naš star in hraber velitel, F. M. L. baron Rath terdnjavo podal, in tako vas cesarju in domovini za prihodne službe ohranil. Ali glas vašiga junaštva je pred vami sed in vidili ste, s kaksnim veseljem domovina svoje verle sinove zopet sprejme. Svet vašo vrednost spozna! Včeraj sem v Zagrebških novicah bral, da je kralj sardinski maršalu Radeckim sporočil, da mu njegovo armado zavidi, posebnost v Peschieri de ima hrabre vojake, vsak njih je vitez. To nas mora veseliti, če še sovražnik nas časti.

Pojte tedej potolaženi na svoj dom, dokler vas Cesar in domovina zopet ne pokličeta. Želim vam vsem dobro srečo in srečni pot!“

Komej je verli komandant izgovoril, so ga s gromečim „Živio“ trikrat pozdravili. Na njih obrazih je bilo brati, kako radi bi za dom in cesarja na ravnost se zopet bili na pot podali. (Agr. Z.)

Od Save 14. t. m. Po odloženju državni zbor za negotovi čas je obšel ban baron Jelačić Varazdin, Križevce in Koprivnico, spregledat vojake podravski krajini. Povsod je bil z neizrečenim veseljem sprejet. Kar je pa za zgodovino spomina vredno, se je dogodilo v Križevcih, v katero mesto je ban kasno v noči došel. Častno stražo so prevzele namreč po štiri device iz imenitnih rodov in z golimi meči in v deklško vojaški napravi. Vkljub vsim prošnjam visokiga gostu niso hotle mesta pustiti, rekoč, da, kar bi za nikogar ne storile, za viteza domovine preserčno rade storé, ker je to za-nje dolžnost, ki jo rade prevzamejo. V Zagreb se vernivši je 12. t. m. v Slavonijo se podal z tem namenom, če bo moč, notar v Temešvar iti, ker so ga povabili na Srem. Med tim gredo trije bataljoni hervaskih graničarov in velike trume Serežanov proti Dravi, kjer se jih bo v več mestih do 30,000 mož z štuki zbralo.

Od Srema in tamošnih podonavskih dežel se ne poveda enako od vojaške moči proti Madžaram. Eni jo cenijo do 20,000, drugi do 4-50,000 mož. Knez Serbski, kakor se reče, je obljubil svojo pomoč v dnarjih in z vojniki. (A. B. z. W. Z.)

V 15. sednici državni zbor 5. dan t. m. v Zagrebu so bili naslednji sklepi zastran polajšanja stanu v granici vojaški (Militärgrenze) prejeti:

1) De tista zemlja, na kateri graničar stoji (prebiva), bode zemlja njegova.

2) De zamore graničar svoje premoženje deliti.

3) De rabota ali tlaka, ki je v celi Evropi nehala (prestala), tudi v granici neha.

4) De se graničarju dajo šume (gozdi) in pašniki, ker brez njih živeti ne more.

5) De kadar in dokler je v orožju, dobiva državno odelo in plačo, kakor drugo cesarsko vojništvo.

6) De mu ni treba od regimenta prašati dopuščenja, ako se ženiti hoče.

7) De se mu žir in kosterj brati dopusti.

8) De občine zamorejo z lastno denarnico (kaso) vpravništvo peljati.

9) De tista velika dervarina (davek) neha, katero so dajati mogli General-Comandi, komandantu in drugim oficirjem.

Česka dežela.

Praga 19. t. m. Čudne povesti so se raznašale zopet v teh dneh po mestu; eni so pravili, da 17. ali 18. dan tisti rebelion začne, drugi so pripovedali, da se ima pri Zvezdi v nedeljo kaj zgoditi, tretji spet, da pridejo kmeci iz grašine grofa Buquoi, osvobodit svojiga gospoda, in več tacih čudnih reči. In za res so tem pravlicam neko veljavnost dajale priprave, ki so med vojaki se delale; oni so bilo zavkaz dobili, te dni pripravljani biti, 6 štukov se je na Wišegrad privleklo in vrata Wišegrada so bile zabite. Radi bi vedli, odkod so te povesti prišle? Ni treba dolgo iskati, to so le taki ljudje, ki bi radi kaj med vojništvam in mesljanstvom sprožili, da bi se reči zamoglo, da v Pragi še ni miru in da bi obseda mesta le daleč terpela, o kateri zamorejo iz gotovih izvirov povedati, da le zato ne neha, kjer se te besede na laž razširjajo. Upajmo!

Danas je nabit na oglih razglas, iz kteriga zvemo, da je družtvo „Svornost“ (sloga) od zdej razpuščeno in da je njeno znamenje njegovo znamenje nositi, zato, ker so kakor se bere, udje tega družtva veliko pripomogli k hudobnim počenjanju v Pragi in na deželi. — (Wčela.)

Z oznanilam 20. d. Maliserpana napové knez Windischgrätz, da obseda pražskiga mesta neha, in da se tudi sodna komisija, ki ima hudodelnike pri zadnim puntu slediti in iskati za naprej le kaznovavnih postav držala bode; pristavi pak žuganje, da se bo obseda in nagla sodba berž ponovila, pri nar manjšim poskusu nemira in punta. —

V uradnim razloženju Pražkih dogodeb o binkuštih je obsirno dokazano, kako da je boj na več krajih na enkrat vstal, in da je tedej napravljen biti mogel; od koga pa, skozi koga in v kakšen namen, to je predmet sodniga preiskovanja.

Po Allg. Augsb. Z. pa terdijo češki poročniki na Dunaju, da sodni spisi (Akten) gledé na Pražko zakletvo le za to na svitlobo ne pridejo, ker jih ni.

Lombardsko-beneško kraljestvo.

Po pisanju feldmaršal-lajtnanta baron Stürmerja iz Trebiža od 11. t. m. je sovražnik s kakimi 1000 mož križnikov, papežovih vojakov in puntarjev z dvema štukama 7. tega mesca ob 10. uri pred poldne iz terdnjave Brondolo proti našimu taboru pri Kavanelli d'Adige se napravil. Napad je bil od začetka samo iz treh oficirjev in 287 mož obstoječih cesarskih z dobro namerjenim streljanjem odvernjen, in drugi poskušnji, pri kateri je sovražnik nekaj svojih ljudi unstran Brente za tabor poslal, se je še huje godilo, ker je med tem 1½ kompanija regimenta Hrabovski v pomoč prihitela.

Viditi, da nič ne opravi, se je sovražnik nazaj v svojo terdnjavo vernil, potem, ko je 7 mervih in 35 ranjenih zgubil. Naši so 1 merviga in 3 ranjene imeli. —

Tudi iz terdnjave Malgera je sovražnik na general Mitisovo brigado v Mestrah vdaril, ktera ga je pa serčno nazaj zapodila. Pervi bataljon dunajskih dobrovoljcev pod major Snajderjem se je tukaj s hvale vredno serčnostjo držal. Cesarski niso imeli nobeniga merviga, samo 1 oficir in 5 vojakov je bilo ranjenih. Sovražnik je imel kakih 6 ubitih, med kterimi sta bila 2 oficirja, ranjence je sabo v Malgero vzel. —

Nepolitiški del.

Triglav.

V gorensko oziram se skalnato stran,
Triglava bliše se verhovi,
Prot jasnemu nebu kupi velikan,
Kaj delajo gleda sinovi.
On vidil je zgodbo Slovenje otrok,
Je stišal njih petje in vrisk in njih jok.
Vse je vihar razdjal,
Narod je zmirej stal,
Gledal nad Triglavom neba obok.

Priderla je vojska is Turških krajin,
Tovarša nje smert in razdjanje,
Triglav je vidil iz jasnih višin
Veliko nadlog, pobijanje,
Sovražnikov štel ni junški Slovenc,
Hotel je smert ali zmage le venc;
Kri so prelivali,
Turke pobijali,
Zadnič zadobili zmage so venc.

Pa — nikdar poznal ni hvaležnosti svet,
Rod, kteriga bramba so bili,
Ko vglela junški Slovenije cvet,
Ga v sužnosti jarem posili.
Ali narod se v spono ne vkuje na hip
Kri barva ravnine, doline in hrib —
Dolgo se branijo,
Svobodo hranijo
Zadniga grada podré jih posip.

Verige žulile so nas do kosti
Krivice so vrat naš klonile. —
Evrope zdaj jezne se pol oprostí, —
Svobodno slovenske tud vile
Zapojte, sinovam naj v serce doni,
De vikši dolžnosti in slavniši ni
Kot v domovine čast,
Blagor in srečno rast
Delati, dokler naš Triglav stoji!

M. Semrajčovi.

Govor gosp. Hurbana,

s katerim je v 12. sednici hervaško-slavonskiga državniga zbora v Zagrebu dne 2. Maliserpana žalostno stanje svojih slovaških rojakov razložil.

Presvetli gospod Ban, slavno sbiralise namestnikov naroda!

Ko bi narod Slovaški na visokih Tatrach sploščeval, kakol bi zdel, — jsploščevanje zkazati presvetlimu trojniga tega kraljestva banu, on bi to gotovo storil slavno in dostojno (vredno). Zakaj kam morejo oči naše potlačene slovaške narodnosti biti zdaj obrnene, ako ne sem proti poldanski strani, sem, kjer presvetli ban Vaš, slavní zbor, ko čversti junak brani večne pravice naroda? Mi Slovaki smo jedini nesrečni narod pod vladarstvom Ferdinanda dobrotljivega, kteri ni okusil te milosti, ktera je vsem narodam od njegove svitlosti podeljena bila, te milosti, de bi vsakteri narod mogel in smel svoj jezik, svojo narodnost si obvarvati. Presvetli gospod ban in slavní poročniki naroda! Mi Slovaki smo nesrečni narod, in zamoremo povedati, de clo bratov naših slavjanskih pod Turkam živijočih narodnost ni tako potlačevana, kakor naša slovaška na Ogerskim. Zato primite našo spoštovanje in pozdravljenje slovaško — samo ko od nesrečnih sinov plemena nesrečniga! ne prinaša Vam tega pozdrava nobeno sjajno poslanstvo (odborstvo); ali oglašuje ga Vam solza, ki se v naših očesih sveti! Naš nesrečni rod je dobar, on obdeluje zemljo, od rokodel se živi, veliko stoletj sem se bojuje za kralja, za deželo in krono ogersko; on je Madžaram dal kristjanstvo in mnogo rokodelstev; clo politiske naprave spominjajo človeka na svoj izvir slovaški! In kaj ima za to vse narod Slovačkov? Smert politiško in černi grob narodnosti! Revšino, siromaštvo, glad, zapuščenost, sramoto in gerdenje! In pri vsem tem je še dobar — dobar je slovaški moj narod. 400.000 Slovačkov pomerlo je lakote v nesrečnih minulih dveh letih, in pomirali so pri polnih žitnicah. Milosti in ljubezni ljudske ni bilo — za dobrotljivega gladu padajočiga Slovaka. Ali po gladu, boleznih in smertnih ranah zazoril je dan svobode evropejskim narodam! Iz Pariza Berlina, Prage, Dunaja, Presporka, Pešti je oglasilo se radostno petje svobode! In Slovaki jame tudi od revšine in terplenja svojiga odidhati se, počne peti pesme svobode in narodnosti! Ali kaj se je zgodilo? To vse ni bilo za Slovaka — Slovak se nema oglašati za svojo narodnost, tako zakričijo Madžari.

Ali mi smo se naslanjali na kralja dobriga, na duh svobodniga časa, ter smo zbirali narod slovaški, de bi se tudi on petegnul za pravice jezika in narodnosti svoje. Ali za to so nam jemali urade (časti), so zapirali nas v

tamnice (ječe), obsojovali k težkim kaznim. Joan Kral in Rotarides sedeta že dolgo v težkih ječah. Duhovnika Borik in Šulek, ko poslanca občin Verbovcanske in Glubocke na županijski zbor v Nitro, so bili vjeti samo za to, ker so v imenu svojih občin tirjali varstvo narodnosti slovaške. Vjet je duhoven Nadaški Lauček z kaplanam Viktorinam, vjeti so tudi drugi. Z rodovinami, ki narodno mislijo, se hudo ravna. Mestjanam se v zborih po slovaško govoriti prepoveduje, prošnje se odjemljejo, vešala (gauge) se stavlja za te, ki narodnost slovaško razširjajo, vojake se pošlja v te mesta, kjer se narmanjši glas o narodnosti Slovakov zasliši! S eno besedo terrorismus narveči gospodari, de bi se le zaterl glas prirojeni naroda in serca slovačkiga. —

Zapušen je narod Slovakov od svojiga plemstva, ktera zdaj silneje kdo drugikrat vlada nad njim, zapusen od mestjanstva, zapusen večidel od duhovenstva svojiga, vsak je ostrašen in preplašen, in nad takim zapušenim narodam derži svojo oblast brez milosti Madžar in podmadžarjeni Slavjani! —

V takim žalostnim stanu gleda ljudstvo sem k Vam in posebno na glavo Vašo, svitliga bana tega kraljestva. In kdo more to za zlo jemati narodu, ako on iz svojih nadlog, iz kterih nevidi odrešenja, povzdigne oči svoje k bratam svojim, kteri so junaki slavjanski! Nesrečni, pobiti smo — ali ne mislite, de nismo pripravljeni večne pravice naše, pravice narodnosti slovaške braniti! Kadar bodemo vidili junaštvo Vaše, in nam svet ne da, kar nam po božji in ljudski pravici sliši, pojdemo tudi mi na orožje, in slovaški narod ne bo pokazal manjši serčnosti za svojo narodnost, kakor je pokazal od 800 let sem za različne dostikrat ptuje interese. —

Pozdravlja Vas zdaj presvetli gospod Ban in slavní zbor namestnikov naroda serbsko-hervaško-slavonsko-dalmatinskiga priporočim Vaši slavjanski ljubezni rod Slovakov, in želim, de bi Bog vsegamogočni, ta Bog milosti in ljubezni poln, ki ni stvaril eniga naroda, de bi drugimu rab (sužnik) bil, temuč dal vsakimu narodu pravico življenja in duha samotvorniga, de bi bil sebi v čast in svetu v prid, želim, de bi Bog ta ukrepil narod, in junaštvo srečo podeljil, glavo pa Vašo, presvetluga bana, de bi ohranil mnogo tet in mu dal venci premage, de bi zamogel razširiti srečo, slavo in blagor slavjanskih rodov!

Kratkočasna pravlica o štirih očeh.

Dva dobra znanca sta se za jutra lepiga poletniga dne sprehajaj sta in pridši iz mesta na široko polje, reče prvi k drugimu:

„Vidiš tam bežati miš?“

Na to mu drugi pové, de ne vidi.

Iz tega se kaže, de dostikrat, kar eden vidi, drugimu vjide.

Dalje greoč pravi drugi k prvimu: „Glej, tam leti trop skorcov.“ Nato pravi odgovori: „Motiš se, bratec moj! to so vrane!“ Iz tega sledi, de ima vsaka stvar dve strani. Še gresta naprej po cesti, in prvi zagleda daleč pred sabo nekoliko lip, ter tako govori k drugimu: „Do ondi, kjer tiste tri lipe stojé, bodi najni sprehod.“ — „Tam niso, ljubi prijatelj, odgovori drugi, „tri, ampak štiri lipe.“ To spričuje, de štiri oči več vidijo, kakor dva. Gresta naprej, in ker je obema od zahajajočiga sonca pogled omamljen bil, se spodtakneta na hlotu, vprek ceste položenim, ter padeta. Kar zopet pokaže, de v časih tudi štiri oči nič ne vidijo. Vernivši se prot domu zapazijo na bližnimu zvoniku trop kavk, ktere so se popred enimu skorci, drugimu vrane biti zdele.

Iz tega se vidi, de se včasih tudi štiri oči zmotiti znajo.

Nauk. Moj Bog, to tudi slep sprevidi, de družiga nauka v temu ni, kakor: Kdorkoli stojiš, gledaj, de ne padeš. (Vécla.)

Razlaga

čez odborne seje slovenskiga društva v Ljubljani 15. in 22. Maliserpana.

(Konec.)

16) Se je izročil skupni račun tretje besede ali večerne veselice; in je bilo sklenjeno čisti dohodnik od 120 gold. c. kr. kantonski gosposki v Zatični poslati.

17) Je bilo opomnjeno, de so postave slovenskiga društva že natisnene in de se bodo prihodnima listu Novic in družih Ljubljanskih časopisov z primernim vpeljanjem priložile.

18) Je bilo brano slovensko pismo c. kr. kantonske Gosposke v Zatični, s kterim slo-

venskemu družtvu prijem za pogorelce v Š. Vidu poslanih 120 gold. poterdí.

19) Je bilo na ponudbo nekiga odbornika, slavjanskimu jeziku primerniši pravopis za natis družtvu prepustiti, sklenjeno, natis imenovaniga pravopisa prevzeti, brez de bi se s tem čez njegov pripravnost in veljavnost že družtvina misel in razsodba izrekla.

* C. kr. kant. Gosposka v Zatični je odboru tukajšniga slovenskiga društva sledeče pismo poslala:

Štev. 1440.

Častitljiv odbor slovenskiga društva!

C. kr. kantonska Gosposka v Zatični je vaš dopis od 11. Maliserpana 1848 štev. 19 in ž njim milošnujo od 120 gold. v pomoč št. Vidških pogorelcov 15. dan t. m. z veseljam prejela; za ta posebni dar se v imenu št. Vidških pogorelcov podpisana kant. Gosposka preserčno zahvali, in obljubi prejeto milošnujo popolnoma po namenu častitljivga odbora slovenskiga društva nar revnišim pogorelcem berž razdeliti.

C. kr. Gosposka v Zatični 17. Maligaserpana 1848.

Oznaniło.

Podpisani na znanje da, de bode svojo v Ljubljanskih „kmetijskih in rokodelskih Novicah“ že omenjeno

Slovensko Slovnico za Nemce

do konca tekočiga leta popolno na svitlo dal.

De bi kolikor je moč vse lastnosti, ki se od slavjanske gramatike tirjajo, v sebi zjediniła, bode ta nar novejši slovnica 1) v teoretiško-praktiškim delu sosebno Nemcam in izobraženim Slavjanam namenjena in pripravljena; bode 2) slovenske narečja na Štajarskim, Krajskim, Koroškim in v ilirskim primorju natanko razložila in 3) v razlaganju glasov in pregib sosebno ilirsko-slavjansko, v izgledih pa tudi druge slavjanske narečja obsegala.

Kar zadno zadene, se bode to sicer potrebno primerjanje na dotičnih mestih v opombah ko stvar manjšiga pomena pristavljalo.

Podoba cele knjige, ki bo vtegnila 25 pol obseči, bode prav lična, iz zaloge vseučilišne knjigarne od Damian in Sorge v nemškim Gradu.

J. Caf.

Te dni smo dobili v slovenskim jeziku od ministerstva na svitlo dani opravljeni red za državni zbor; mendé je to prvi slovenski spis, ki je v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju natisnen bil. —

Odperio pismice gospodu Podkorenčanu.

Vi, sprejubi g. Podkorenčan, ste me z nekterimi versticami v 29. listu tukajšnih „kmetijskih in rokodelskih Novic“ opomnili, de se besede v „Slovenii“ znajdejo, ki slovenske korenine niso. Gotovo tega storili niste, ako bi ne bili popred čisto slovenskih besed za vse tiste zapopadke znali. Serčno Vas prosim, razodenite tiste in pa sploh take, ki so v politiških (sit honos verbo!) časopisih i. t. d. v navadi; lepo se Vam že za naprej zahvalim; Vaša bó čast, korist pa domovine; zakaj Slovenci ali prav za prav Krajneci bodemo pokazali svetu nevidjeno čudo, to je popolno omikani jezik, v kterim se le ena ptuja beseda ne najde! In ako ste Vi ravno tisti Podkorenčan, ki v 28. listu Novic piše, bi Vas tudi prosil, domačih besed namesto: normalne šole, gimnaziálni, klas, slovstvo, slovnica, ker perve 4 težko so slovenske korenine, zádni 2 pa tudi ne bolj ko besede: uradnik, poslanik, državljan. Še enkrat Vas lepo poprosim, terdno se zanašaje, de Vi niste eden tistih mož, kteri menijo, de bi se v slovenskim jeziku družiga pisati ne smelo, kakor molitve, in pa od kmetijskih reči. Z bogam

M. Cigale.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnji	
	22. Maliserpana		17. Maliserpana	
	gold.	kr.	gold.	kr.
Srednja cena 1 mernik.				
Pšenice domače	1	59	2	6
» banaske	2	10	2	9
Tursice	1	15	1	18
Sorčice	—	—	1	45
Rézi	1	27	1	28
Ječmena	1	—	—	—
Prosa	1	44	1	37
Ajde	1	33	1	28
Ovsa	—	52	—	52